

**BELEIDSMATIGE
BESTUURSRAPPORTAGE 2022,
PEILDATUM 1 JUNI**

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

**METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN**

Inhoud

Metropoolregio Eindhoven	3
Samenvatting	4
Thema Economie	6
Thema Mobiliteit	8
Thema Energietransitie	9
Thema Transitie Landelijk Gebied	11
Samenwerking en strategie	13

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Bestuursrapportage Metropoolregio Eindhoven, peildatum 1 juni 2022

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage van de Metropoolregio Eindhoven in het jaar 2022. Hiermee informeren wij u over de beleidsmatige uitvoering van het Werkprogramma 2022 in de periode januari t/m mei.

In de tweede rapportage gaan we naast de beleidsmatige uitvoering tevens in op de financiële realisatie over de periode januari t/m september 2022. Hierbij betrekken we ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) als onderdeel van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven.

Werkprogramma 2022 Metropoolregio Eindhoven

Het Werkprogramma 2022 van de Metropoolregio Eindhoven is het vierde werkprogramma dat uitvoering geeft aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. Dit werkprogramma is op 23 februari 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De 21 gemeenteraden hebben op het concept-werkprogramma een zienswijze kenbaar kunnen maken.

In dit werkprogramma is opgeschreven wat we in 2022 gaan doen om de ambities van onze missie te realiseren. Onze missie: Het doel van onze samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. Het verbeteren van de leef-, verblijf- en werkomstandigheden van onze inwoners, bezoekers en bedrijven is daarbij de leidraad. Duurzaamheid staat daarbij centraal. Hoe succesvoller we in onze opdracht zijn, des te beter het is voor onze gemeenten, onze regio, ons land en de wereld daaromheen.

We werken aan concrete en urgente opgaven binnen de thema's economie, mobiliteit, energietransitie, en transitie landelijk gebied. Om onze ambities te realiseren hanteren we als basisprincipes: slagkracht, eigenaarschap en vertrouwen. Op basis van deze principes werken we samen aan onze opgaven, vrijwillig maar niet vrijblijvend. We streven naar effectiviteit en efficiency en hebben een heldere rolverdeling.

Samenwerken vraagt behalve formele afspraken ook om een instelling van alle betrokkenen om van de samenwerking een succes te willen maken. We steken onze handen uit de mouwen en zijn hiermee graag aan de slag.

Stijn Steenbakkers en Remco Bosma (economie)

Fons d'Haens en Marinus Biemans (transitie landelijk gebied)

Mathijs Kuijken en Jan van Burgsteden (mobiliteit)

Frans Kuppens, Stef Luijten en Rik Thijs (energietransitie)

John Jorritsma, Elly Blanksma, Frank van der Meijden en Mathijs Kuijken (samenwerking en strategie)

SAMENVATTING

Realisatie Werkprogramma 2022, peildatum 1 juni

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage van de Metropoolregio Eindhoven in het jaar 2022. Hiermee informeren wij u over de beleidsmatige uitvoering van het Werkprogramma 2022 in de periode januari t/m mei. Het Werkprogramma 2022 van de Metropoolregio Eindhoven is het vierde werkprogramma dat uitvoering geeft aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. In dit werkprogramma is opgeschreven wat we in 2022 gaan doen om de ambities van onze missie te realiseren.

Economie

Belangrijkste resultaten

- Er is een Bid ontwikkeld voor de doorontwikkeling van de mainportstatus. In diverse poho bijeenkomsten heeft bestuurlijke afstemming plaatsgevonden in de afgelopen periode. Tevens is een separate actieagenda ontwikkeld en vastgesteld voor pijler 3 Woon- en Leefklimaat van het Bid. Hiervoor is brede input opgehaald vanuit de thema's mobiliteit, ruimte, wonen in de regio. Bestuurlijke afstemming hiervoor heeft plaatsgevonden met de wethouders ruimte in de regio.
- Met ingang van 2022 is het aantal tenders voor het Stimuleringsfonds uitgebreid van 2 tot 4 tenders. Hierdoor speelt het fonds in op de wens van projectpartners om sneller projecten te kunnen indienen en tot uitvoering te brengen. Daarnaast wordt actief het gesprek gevoerd met de provincie om haar bijdrage in het Stimuleringsfonds te kunnen continueren.
- Met ingang van 2022 is de coördinatie afstemming bedrijventerreinen opgepakt. De voorlopige resultaten van het onderzoek prognose bedrijventerreinen is besproken in het poho economie en er heeft afstemming plaatsgevonden over de locatie van grootschalige logistiek in de regio.

Mobiliteit

Afwijkingen t.o.v. werkprogramma

- Het fietsbeleid wordt later dit jaar vastgesteld.
- Vanwege de lage prioriteit, die aan de problematiek rondom vrachtwagenparkeren wordt gegeven, is besloten om dit thema niet verder uit te werken.
- Toekomstbeeld mobiliteit wordt later dit jaar ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenten.

Energietransitie

Belangrijkste resultaten

- Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES MRE is opgesteld.
- Werkgroepen zijn aan de slag in concrete projecten.

Afwijkingen t.o.v. werkprogramma

- In lijn met een recent advies vanuit het Nationaal Programma RES (NP RES) hoeft in 2023 nog geen RES 2.0 te worden opgeleverd. Daarom hoeven dit najaar geen nieuwe kaders aan de raden te worden voorgelegd. Wel zal uiterlijk 1 juli 2023 een Voortgangsdocument RES worden opgeleverd. Uiteraard informeren we de raden periodiek over de voortgang.
- Dit jaar zijn nog geen bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners en volksvertegenwoordigers, aangezien de focus deze maanden lag op het opstellen van het S&UP. Informatie is gedeeld via nieuwsbrieven en social media.

Transitie landelijk gebied

Belangrijkste resultaten

- Het monitoren van het Streefbeeld landelijk gebied is opgestart en met elkaar is afgesproken dat we het monitoren gebruiken om ons streefbeeld te verrijken met doelstellingen.
- Er is vanuit de regio een bijdrage geleverd aan de NOVI-conferentie en de voorbereiding daarvan. Daarnaast is vanuit de regio geadviseerd over het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de ontwikkeling richting NOVEX gebieden.
- Er is door Pon/Telos en BRO een essay geschreven, als gezamenlijke basis voor een aanpak van het verduurzamen van de regionale voedselkringloop en relatie tussen stad en platteland.

Afwijking t.o.v. werkprogramma

De digitale kennisbijeenkomst in februari is niet doorgegaan, omdat de spreker corona had.

Samenwerking en strategie

Belangrijkste resultaten

- Ambitiedocument “Balans in economische groei” is vastgesteld.
- Ontwikkellijnen Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant i.r.t. Omgevingsdagen met provincie en waterschappen zijn doorontwikkeld.

Afwijking t.o.v. werkprogramma

Versnelling doorontwikkeling mainportstatus en vanwege schaa sprong grote(re) regionale impact op nieuw samenwerkingsakkoord (o.a. wonen, werken en mobiliteit).

ECONOMIE

Resultaten t/m mei 2022

1. Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainport Agenda

Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainport Agenda

Brainport Actieagenda inzetten voor gemeentelijke programma's

In het jaarplan 2022 zetten we specifiek in op de doorontwikkeling van de BNA (met oog op de uitvoering van het Brainport Bid en ondersteunend aan onze lobby). Vanuit de schakelfunctie in het thema economie concretiseren we de bijdrage die de samenwerkende gemeenten willen/ kunnen leveren. Afspraken met het nieuwe kabinet zijn in 2022 aan de orde. In het verlengde hiervan zijn de volgende activiteiten opgepakt:

Het Rijk heeft in het coalitieakkoord bevestigd dat zij inzet op de doorontwikkeling van de mainportstatus van de Brainportregio. Naar aanleiding hiervan is het portefeuillehoudersoverleg op 20 januari jl. geïnformeerd over de te nemen stappen richting Rijk om invulling te geven aan deze ambitie vanuit regiozijde. De portefeuillehouders zijn gevraagd input te leveren op de pijlers Innovatie en Talent. Dit is opgehaald en gebundeld en in het poho van 21 februari besproken en vastgesteld. Specifiek voor de pijler Woon- en Leefklimaat is een breder traject ingezet. Hiervoor is langs het spoor van het verstedelijkingsakkoord SGE en de in ontwikkeling zijnde subregionale ontwikkelstrategieën brede input opgehaald. In het poho van 16 mei is de stand van zaken besproken en afgestemd. Omdat met name pijler 3 cruciaal is voor de doorontwikkeling van de mainportstatus wordt hiervoor een separate actieagenda ontwikkeld. De hoofdcontouren hiervan zijn besproken in het poho economie, met de afspraak dat de bestuurlijk afstemming zal plaatsvinden via de lijn van de bestuurders ruimte in de regio. Het totaalverhaal BNA komt ter afstemming terug in het poho economie in juni.

Ophalen input Jaarplan Brainport 2023

In het kader van haar jaarplancycclus haalt Brainport Development input op bij haar stakeholders, waaronder de 21 gemeenten. In het poho van 16 mei 2022 is hiertoe de procesaanpak besproken en vastgesteld. Deze houdt in dat via de subregio's een inventarisatie is gedaan op welke punten de 21 gemeenten input kunnen en willen leveren op dit jaarplan, passend bij de 10 opgaven zoals deze zijn verwoord in de Brainport Meerjarenagenda. In het poho economie van september 2022 wordt de opbrengst besproken en als input aan Brainport Development aangeboden.

Jaarlijkse subsidiebeschikking aan Brainport Development i.r.t. de afspraken meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024

Op basis van het vastgestelde voorstel tot Meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024 is de hieruit voortvloeiende Uitvoeringsovereenkomst Brainport Development 2021-2024 opgesteld en is de beschikking voor de jaarlijkse bijdrage voor Brainport Development in 2022 afgegeven.

2. Stimuleringsfonds: bevorderen van kennis en innovatie

Uitvoering tenders

De tweede tender voor 2021 is afgesloten. Voor deze tender zijn 38 aanvragen behandeld waarvan er 17 zijn gehonoreerd, 17 zijn afgewezen en 4 zijn ingetrokken door de aanvrager. Met de gehonoreerde projecten was een totaalbedrag van € 845.950 aan subsidie gemoeid, waarmee een totale investering in de regio is uitgelokt van € 2.237.280. Hiermee werd een multiplier van 2,6 gerealiseerd. De door de wethouders uit te reiken cheques aan gehonoreerde projecten zijn in maart naar de gemeenten verzonden, zodat het ambassadeurschap van het Stimuleringsfonds concreet vormgegeven kan worden. Voor de april-tender van het Stimuleringsfonds zijn 18 nieuwe aanvragen ingediend. Besluitvorming daarover vindt plaats in juni 2022.

Doorontwikkeling Stimuleringsfonds

In januari 2022 heeft het Dagelijks Bestuur voor het Stimuleringsfonds besloten om van 2 naar 4 tenders per jaar te gaan. Het is nu dus mogelijk om 4 keer per jaar een project in te dienen. Met deze verruiming bereiken we dat aanvragers met goede projectideeën minder lang hoeven te wachten op de volgende openstelling.

Voor de SAR, de adviesregeling voor individuele bedrijven, zijn tot 1 juni 2022 5 aanvragen ingediend. Daarvan zijn er 4 gehonoreerd en is er nog 1 in behandeling. In totaal is er vanuit deze regeling € 36.140,- aan bijdragen verleend. Gecombineerd met de eigen inbreng van aanvragers wordt hiermee voor € 73.920,- aan adviestrajecten gefinancierd.

Bijdrage E&I Regeling provincie

Het MRE ontvangt jaarlijks € 400.000 vanuit de regeling Economie & Innovatie van de provincie. Deze middelen worden ingezet als cofinanciering op aanjaagprojecten binnen het MRE Stimuleringsfonds. Met ingang van 2021 heeft de provincie besloten de regeling Economie & Innovatie te beëindigen en om te bouwen tot een nieuwe regeling met de naam Impuls. Focus moet daarbij meer komen liggen op innovatieve projecten en bedrijven met de potentie om door te groeien via BOM en Brabant Startup Fonds. Tot op heden heeft de provincie voor Zuidoost-Brabant een bijdrage geleverd via een uitzonderingsconstructie, omdat onze regio met het Stimuleringsfonds al een eigen regeling kent. Vanuit de provincie is inmiddels aangegeven dat zij deze uitzonderingspositie met ingang van 2023 willen beëindigen. Daardoor zal voor een provinciale bijdrage bekeken moeten worden of dit gerealiseerd kan worden met inachtneming van de structuur en voorwaarden van het Stimuleringsfonds. In de tweede helft van 2022 gaan we hierover nadrukkelijk met de provincie in overleg.

Adviesregeling Digitalisering MKB 2021

Tussen 1 januari en 1 juni 2022 zijn er 35 aanvragen ingediend, waarvan er 33 zijn gehonoreerd en er nog 1 in behandeling is. In totaal is voor € 32.945,- aan subsidie toegekend en is daarmee voor een bedrag van € 75.060,- aan advisering aan MKB-bedrijven uitgelokt.

3. Versterken basiseconomie: signaleren en verkennen van opkomende opgaven en kansen

Afronding corona herstelaanpak

Op basis van de toegekende middelen in de herstelaanpak zal in 2022 de focus liggen op de monitoring en afronding van lopende projecten. De bijeenkomsten in het kader van de bewustwordingsaanpak voor MKB-bedrijven zijn momenteel volop in uitvoering. Verwacht wordt dat dit in ieder geval ook in de tweede helft van 2022 nog tot extra aanvragen voor de Adviesregeling Digitalisering MKB zal leiden.

Coördinatie afstemming bedrijventerreinen tussen de vier subregio's

Op verzoek van de vier subregio's heeft de Metropoolregio Eindhoven de coördinatie van de afstemming tussen de subregio's en de provincie Noord-Brabant op zich genomen. Er wordt samen met de provincie gewerkt aan een aanpak van ongewenste grootschalige logistiek op bestaande bedrijventerreinen. Daarnaast zullen in de tweede helft van 2022 de definitieve prognoses bekend worden uit een onderzoek naar de behoefte aan bedrijventerreinen voor de komende jaren. Dit proces moet in de komende tijd leiden tot nieuwe plannings- en programmeringsafspraken.

Versterken economische dragers landelijk gebied

Vanuit het thema transitie landelijk gebied is een verkenning opgestart naar de kansen voor nieuwe economische ontwikkelingen in het landelijk gebied van onze regio. Deze verkenning wordt gemaakt door Bureau Buiten in samenspraak met de ambtelijke werkgroep, waarin zowel vakspecialisten economie als landelijk gebied deelnemen. Voor deze verkenning wordt zowel een ruimtelijke als een economische analyse gemaakt. Op basis hiervan krijgen we een eerste inzicht in welke ontwikkelingen in welke gebiedstypen kansrijk en duurzaam tot ontwikkeling kunnen komen. Op 23 juni worden de opbrengsten van deze verkenning gedeeld in een gecombineerd poho transitie landelijk gebied en economie.

MOBILITEIT

Resultaten t/m mei 2022

1. Verbinding van onze Metropoolregio met andere economische centra (nationaal en internationaal)

De externe bereikbaarheid is een onderwerp op de agenda van SmartwayZ.NL. Deze agenda wordt standaard besproken in het poho mobiliteit. In de afgelopen periode is er één fysiek poho georganiseerd, waarin de stand van zaken bespr

2. Bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema's

De doorlopende actie is dat we de bestaande overlegstructuren gebruiken om actief informatie met elkaar te delen en zo onze regionale doelen te bereiken. Hiervoor gebruiken we het poho mobiliteit en de ambtelijke TOVER-overleggen.

Vanuit het Werkprogramma 2022 wordt gewerkt aan:

- **Betere bereikbaarheid in de regio**
Hiervoor wordt gewerkt aan het opstellen van regionaal fietsbeleid. Vaststelling hiervan zal plaatsvinden in het derde of vierde kwartaal van 2022.
Vanuit het Regionaal verkeerskundig team wordt gewerkt aan het actualiseren van de U-routes.
- **Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 blijft inspelen op ontwikkelingen**
Tijdens het poho mobiliteit zijn subsidieaanvragen voor projecten van de Bereikbaarheidsagenda vastgesteld.
- **Optimale benutting van de financieringsstromen vanuit Rijk en provincie voor het regionale mobiliteitssysteem**
Voor 2023 wordt gebruik gemaakt van het RMA, dat in 2020 reeds is vastgesteld. De voorbereidende werkzaamheden voor het RMP 2023 zijn weer opgestart.
- **Meer aandacht en inzet op verkeersveiligheid**
Het concept regionaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid en de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's zijn gereed. Vaststelling ervan is voorzien in het derde of vierde kwartaal van dit jaar.

3. Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem

- **Het gezamenlijk beeld op het regionaal mobiliteitssysteem doorontwikkelen (2030 en richting 2040)**
Hiervoor wordt een Toekomstbeeld Mobiliteit opgesteld. Het concept dat was opgeleverd, voldeed niet aan de kwaliteitseisen, die ambtelijk waren opgesteld. Er wordt nu gezocht naar een alternatief om het Toekomstbeeld vorm te geven.
- **Ondersteunen invoeren samenwerkingsmodel op basis van het advies van AEF**
Voor het vervolgproces is een vervolgopdracht gegeven aan AEF om de regio te helpen bij het opzetten van een programmabureau. Dit wordt gezien als de eerste stap in het verbeteren van de samenwerking in de regio. Behandeling van de uitwerking is voorzien in het poho van oktober.

ENERGIETRANSITIE

Resultaten t/m mei 2022

1. Opleveren en doorontwikkelen van de Regionale Energiestrategie (RES)

RES 1.0 is aangeleverd aan het Rijk

De 21 gemeenteraden, Gedeputeerde Staten en de Algemene Besturen van de twee waterschappen hebben eind 2021 de RES 1.0 vastgesteld. Deze is aangeboden aan het Rijk. Van de RES 1.0 is ook een publieksversie opgesteld, die te downloaden is via de website www.energieregionre.nl.

Aan het Rijk is dit voorjaar een vragenlijst over de voortgang (voortgangsrapportage) van het RES-proces in onze regio aangeleverd.

Nieuwe lijn Rijk: in 2023 wordt een Voortgangsdocument RES in plaats van een RES 2.0 opgeleverd

In lijn met een recent advies vanuit het Nationaal Programma RES (NP RES) maken wij voortaan onderscheid tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking. Die laatste aan te duiden met RES 2.0, RES 3.0 en zo verder. Het komende jaar willen we focussen op de uitvoering en zullen daarom in 2023 (nog) geen herijking naar een RES 2.0 uitvoeren. Wel zal uiterlijk 1 juli 2023 een Voortgangsdocument RES worden opgeleverd. Daarom hoeven dit najaar geen nieuwe kaders aan de raden te worden voorgelegd. Uiteraard informeren we de raden over de voortgang.

Start gemaakt met monitoringssysteem

Er is een ambtelijke werkgroep monitoring ingericht, die zorgt voor informatieverzameling en de opzet van een monitoringssysteem. Deze werkgroep wordt getrokken vanuit de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Doel is de voortgang van de uitvoering binnen de thema's van onze RES te registreren. We bouwen voort op bestaande monitoringssystemen.

Financiële monitoring

In maart is de financiële eindrapportage over het Bestedingsplan RES 2019-2021 aan de Stuurgroep RES voorgelegd. Als bijlage bij het nieuwe Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES is een nieuw bestedingsplan voor 2022 opgesteld. Periodiek worden de Stuurgroep RES en het Poho energietransitie geïnformeerd over de financiële stand van zaken.

2. Versnellen van de energietransitie door het verbinden van partijen

Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES is opgesteld

Dit voorjaar is een Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) RES MRE opgesteld. Dit S&UP biedt het totaaloverzicht aan concrete projecten van hoe er in de regio wordt gewerkt aan de energietransitie en door wie. Het S&UP wordt deze zomer aan de colleges, provincie en waterschappen ter vaststelling aangeboden. Het is een 'levend' document, dat periodiek wordt geactualiseerd.

Netcongestie opgepakt als urgent thema

We worden steeds meer geconfronteerd met 'netschaarste' op het elektriciteitsnet. Naast de transportschaarste waar sommige grote zon- en windprojecten mee geconfronteerd worden, is er nu ook sprake van afnameschaarste: een tekort aan ruimte voor grootschalige afnemers van elektriciteit. Er is een Brabantbrede en een regionale taskforce ingericht. Met de netbeheerders wordt gezocht naar mogelijke oplossingen. Een voorbeeld is een pilot in de Kempen, waar wordt gezocht naar manieren om slim vraag en aanbod van elektriciteit te koppelen 'achter de meter'. Daarnaast wordt – in samenwerking met provincie en waterschappen – gelobbyd richting het Rijk voor aanpassingen in de wet- en regelgeving op dit terrein.

Kennisdeling en afstemming georganiseerd

Kennisuitwisseling voor de ambtenaren en bestuurders in de regio is een doorlopende actie. De ambtelijke RES-werkgroepen hebben de eerste maanden van 2022 onder andere webinars georganiseerd over:

- Verduurzaming maatschappelijk vastgoed
- Project Groene Zone Isoleren

Daarnaast is een brede bijeenkomst over de projecten uit het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma georganiseerd voor alle ambtenaren energietransitie en de betrokken stakeholders. Informatiedeling vindt plaats via het online platform Energiewerkplaats.nl. Wekelijks worden de direct betrokkenen bij de RES geïnformeerd via een digitale nieuwsbrief.

Met de stakeholders in de Adviesgroep RES zijn twee bijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de individuele leden van de Adviesgroep over hun rol in de samenwerking.

Dit jaar zijn nog geen bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners en volksvertegenwoordigers, aangezien de focus deze maanden lag op het opstellen van het S&UP. Informatie is gedeeld via nieuwsbrieven en social media.

Er is input geleverd aan de Omgevingsagenda en in het traject NOVI De Peel.

In Asten is, als pilotcasus vanuit het Nationaal Programma RES, een gebiedsverkenning uitgevoerd, waarbij gezocht is naar kansen voor meervoudig ruimtegebruik in een agrarisch gebied.

Brainport Development is betrokken bij de eerder genoemde pilot in de Kempen m.b.t. netschaarste. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats met Brainport Development om koppelingen te leggen tussen gemeenten en innovatieve projecten. Ook is de link gelegd naar de Topsector Energie.

Voor het thema arbeidsmarkt werken we samen met Brainport Development en de arbeidsmarktregio's Zuidoost-Brabant en Helmond-De Peel. Aangezien het personeelstekort een breder vraagstuk is, sluiten we aan bij de daar lopende initiatieven.

Vanuit MRE is deelgenomen aan diverse bijeenkomsten van de onderzoeksprojecten MARET/EXPLORE en SPRONG. Ook zijn interviews gegeven aan studenten. Op het congres Energy Now van de TU/e is in samenwerking met JongRES een workshop gegeven.

TRANSITIE LANDELIJK GEBIED

Resultaten t/m mei 2022

1. Streefbeeld landelijk gebied

Monitoren uitvoering Streefbeeld

Er is een selectie gemaakt van de indicatoren, waarmee we gaan monitoren. Deze indicatoren sluiten aan bij de uitspraken in het Streefbeeld en bij de Omgevingsagenda en passen binnen brede welvaartsdoelen. Afgesproken is dat we in deze het Streefbeeld aanvullen met kwantitatieve doelen, het wordt daarna ter vaststelling aangeboden aan de 21 gemeenteraden.

Gebiedsgerichte samenwerking zuidoostelijke zandgronden (NOVI De Peel en IBP)

- Er is geïnventariseerd welke kansen er zijn om agrarische bedrijven aan te kopen. Het Rijk heeft besloten om middelen van het Stikstoffonds naar voren te halen en tot besteding te brengen in 2022 en 2023 t.b.v. concrete kansen voor versnelling van het halen van de doelen van het NPLG. De inventarisatie is door de provincie gebruikt voor een aanvraag.
- We hebben een bijdrage geleverd aan (interdepartementaal) onderzoek naar de mogelijkheden voor het strategisch inzetten van Rijksgronden voor het realiseren van doelen uit het NPLG.
- Voor het maken van een Regionale investeringsagenda zijn bureaus geselecteerd, die de werkgroep ondersteunen.
- Er is een bijdrage geleverd aan de NOVI-conferentie en de voorbereiding daarvan. Daarnaast is vanuit de regio geadviseerd over het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de ontwikkeling richting NOVEX gebieden. Enkele hoofdpunten zijn de aandacht voor eigen ambities in gebieden (aanvullend op de Rijksdoelen) en de relatie tussen de verstedelijking-opgaven en ambities uit het NPLG. Advisering over GGA peelvenen – Nationale parken.
- Voor het Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP) zijn gehonoreerde projecten begeleid en is meegewerkt aan een bestedingsplan voor het restant budget.

Een goed functionerend netwerk om onze doelstellingen te verwezenlijken

- In de eerste 5 maanden van 2022 is het BOTL 5 maal bij elkaar geweest. Actuele onderwerpen zijn: uitvoeringsagenda landbouw en voedsel; hiervoor is input opgehaald in de regio's, Uitvoeringsagenda Mest, gezamenlijke lobbystrategie, Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en addendum op het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn, routekaart richting 1-1-2024 (stalaanpassingen)
- Medio 2021 is de planMER Mest on hold gezet in afwachting van de Uitvoeringsagenda Mest, die nu door de provincie opgesteld wordt. Uit de Uitvoeringsagenda Mest moet blijken wat de gevolgen van kringlooplandbouw zijn voor de hoeveelheid mestbewerking en het benodigde type mestbewerkingsinstallaties in de provincie Noord-Brabant. Zodra dit duidelijk is, wordt de planMER Mest op basis van de nieuwe inzichten opnieuw opgepakt.
- De agenda's van de ODZOB netwerkbijeenkomst Agrofood & leefomgeving en het poho transitie landelijk gebied zijn op elkaar afgestemd. Uitvoering ligt bij de ODZOB, bestuurlijke proces en besluitvorming bij de MRE.
- Brabantse Stikstoffafel. Regionale belangen worden ingebracht.

Kennisbijeenkomsten

De bijeenkomst in februari is niet doorgegaan, omdat de spreker corona had. De andere bijeenkomsten zijn voorzien, zodra alle nieuwe coalities bij de 21 gemeenten gevormd zijn.

2. Landelijk en stedelijk gebied

Voedselkringloop (Verbinding stad-land)

We richten ons in 2022 op het verduurzamen van de regionale voedselkringloop en onze rol hierin.

- Er is door Pon/Telos en BRO een essay geschreven. Dit essay is een gezamenlijke basis voor een aanpak van het verduurzamen van de regionale voedselkringloop. Een gezamenlijke bespreking is voorbereid voor een gecombineerd poho van TLG en economie.

- Het gedachtengoed uit het essay is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de provincie en is verwerkt in het Beleidskader Landbouw & Voedsel.

3. Versterken economische structuur

Economische vitaliteit van het buitengebied

We willen dat het buitengebied economisch vitaal blijft. De vitaliteit staat onder druk.

- We onderzoeken kansen voor nieuwe economische activiteiten.
- Een goed beeld in welke gebieden welke functies het beste tot ontwikkeling kunnen komen in balans met hun omgeving.
- We kijken daarbij nadrukkelijk naar het al aanwezige lokale én regionale economische ecosysteem. Niet alleen dat er verspreid over de hele regio hoogwaardige maakindustrie is gevestigd biedt kansen, maar ook (bijvoorbeeld) recreatie en toerisme.
- We laten voorbeelden en alternatieven zien voor duurzame economische ontwikkelingen in het landelijk gebied.
- Kennisontwikkeling bij gemeenten door resultaten van het onderzoek naar nieuwe economische activiteiten over te dragen en te bespreken in een leergang.
- Het onderzoek wordt uitgevoerd. Een gezamenlijke bespreking met de portefeuillehouders economie en TLG en een leergang zijn voorbereiding.

4. Transitie landelijk gebied

Versterken ruimtelijke en ecologische kwaliteit

In het kader van de HAS-minor-Ruimteproef hebben studenten gekeken welke rol gemeenten in Zuidoost-Brabant hebben met betrekking tot de Brabantse Bosstrategie. Inclusief uitleg wat de Brabantse Bosstrategie inhoudt, door middel van een infographic. De Bosstrategie is sectoraal aangevlogen terwijl integraliteit voorop zou moeten staan.

Geadviseerd wordt om de Brabantse Bosstrategie te agenderen tijdens de Omgevingsdag, om een goed overzicht te maken van de financiële effecten en de financiële hulpmiddelen en om het vanaf nu wel integraal aan te vliegen.

Samenwerking en strategie

Resultaten t/m mei 2022

Algemeen

In de eerste maanden van 2022 is gebleken dat de beoogde groei van de regio zich nog sneller ontwikkelt dan vooraf voorspeld. Deze groei of beter schaalsprong raakt de gehele regio. De regio staat daarmee aan de vooravond van een ongekennde (economische) groei in haar geschiedenis. Om de groei van bedrijvigheid en talent te huisvesten en tegelijk een aantrekkelijk woon- en leefklimaat te blijven bieden voor alle inwoners van onze regio is een heuse ruimtelijke schaalsprong nodig op het vlak van: wonen, werken en mobiliteit. Als onderdeel van de doorontwikkeling van onze Brainport Nationale Actieagenda (BNA) ontwikkelen we momenteel een actieagenda om deze ruimtelijke schaalsprong te kunnen realiseren. Deze actieagenda vormt onze gezamenlijke regionale inzet van gemeenten en provincie voor een langer termijn partnership met het Rijk. En dat heeft ook impact op de regionale samenwerking en het nieuwe samenwerkingsakkoord. Het vraagt ook om aandacht voor een goede balans, voor een gezonde groei met oog voor het welzijn voor iedereen.

1. Kennismakingsprogramma nieuwe gemeenteraadsleden en collegeleden na gemeenteraadsverkiezingen

- Kennismakingsprogramma bestaande uit verschillende onderdelen:
 - Magazine 21 met behaalde resultaten
 - Nieuwsbrieven, welkomstpakket
 - Masterclass regionale samenwerking
 - Regioconferentie (8 juni 2022)
 - Vastgesteld Ambitiedocument
 - (Digitale) informatiebijeenkomsten begroting
 - Gezamenlijk felicitatiekaartje voor nieuwe raadsleden namens de 4 GR-en

2. Proces om te komen tot een nieuw samenwerkingsakkoord

- Unaniem vastgesteld Ambitiedocument “Balans in economische groei” in Algemeen Bestuur 23 februari 2022
- Integrale (ambtelijke) werksessies – uitwerking Ambitiedocument
- Verbinding op parallelle ontwikkelingen:
 - Brainportbid voorbij Mainportstatus
 - Regionale ontwikkelstrategie
 - Landelijke ontwikkelingen, zoals energieschaarste, stikstof en ruimtelijke ordeningsbrief

3. Inrichten en organiseren perspectief Brede Welvaart op regionaal samenhangende thema's

- Verdieping vanuit Brede welvaartsmonitor binnen thema's en als perspectief door:
 - Uitwerking Streefbeeld aan de hand van brede welvaartsindicatoren
 - Verkenning tot denk-/handelingskader op integraliteit
 - Verdiepende dialogen/ interviews met stakeholders
- Perspectief brede welvaart als leidend perspectief toepassen bij proces samenwerkingsakkoord

4. Regionale kennisontwikkeling op bovenlokale opgaven via masterclasses, gesprekstafels, regionaal dialogen.

- Masterclass regionale samenwerking
- Werksessie met portefeuillehouders over de inhoudelijke opgaven 2022-2026

5. Afstemming en coördinatie gezamenlijke inzet van de regio als één geheel via de Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant op Omgevingsdagen

- Borgen ontwikkellijnen Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant in regionale samenwerking (duurzame schaa sprong Brainport, nieuwe balans landelijk gebied)

6. Intensiveren en versterken betrokkenheid gemeenteraden/Raadstafel21

- De Raadstafel21 zal vanwege de verkiezingen en de langere doorlooptijd van enkele coalitieonderhandelingen vanaf half juli worden opgestart
- Gemeenteraadsleden worden actief betrokken bij het ophalen van input voor het samenwerkingsakkoord via o.a. de Regioconferentie.

7. Landgoed Gulbergen

Overdracht stortplaats aan Provincie Noord-Brabant

De stortplaats kan pas worden overgedragen als er een door de provincie goedgekeurd Nazorgplan ligt. Het maken van een Nazorgplan kost tijd. Dat betekent dat er, in samenspraak met de provincie voortdurend wordt gewerkt aan het Nazorgplan.

Ontwikkeling van gebied Landgoed Gulbergen

Eind 2020 heeft de Metropoolregio Eindhoven de totale eigendom verworven van de gronden in Landgoed Gulbergen. Begin 2021 is samen met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. gestart, om de kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart te brengen. Deze kaders en randvoorwaarden zijn met medewerking van een landschapsarchitect vertaald in een aantal ontwikkelrichtingen van het gebied.

Nadat het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur kennis hebben genomen van deze vier ontwikkelrichtingen zijn deze vrijgegeven voor het participatietraject. In het kader van deze participatie is er de afgelopen maanden via een webinar, digitale vragenlijsten, 2 bewonersavonden, 4 klankbordgroep gesprekken en 7 één op één gesprekken opgehaald hoe er wordt gedacht over een nieuwe ontwikkeling in dit gebied. Tevens hebben 13 marktpartijen via pitches laten zien hoe zij de invulling van dit gebied zien.

Deze gesprekken worden verder uitgewerkt in een participatieverslag dat voor de zomer aan het Dagelijks Bestuur zal worden aangeboden.